

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **05/09/2023**

Gülüstan Kılıç KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili

Türkiye'nin kültürel ve doğal zenginliklerini keşfetme hakkı her yurttaş için değerlidir ve saygı görmelidir. Bu nedenle, Doğu Ekspresi gibi önemli bir turistik tren hattının, halkın erişimini engellemeyecek bir şekilde sunulması gerekir. Yavaş seyahatin ekolojiye duyarlılık ve hızdan uzak bir yolculuk biçimi olarak kabul edildiği günümüzde, Doğu Ekspresi bu anlamda büyük bir potansiyele sahiptir. Araştırma sonuçları, yavaş seyahati tercih eden turistler için çekici bir seyahat seçeneği olarak Doğu Ekspresi'ni göstermektedir. Bu tren hattı, sadece turistler için değil, aynı zamanda yerel halk için de bir ekonomik fırsat sunmaktadır.

Turizm sektörünün temel unsurları olan seyahat hizmetleri ve ulaşım işletmeleri, bir destinasyona turist getiren önemli aktörlerdir. Ancak, seyahat ajansları aracılığıyla toplu bilet satışı, halkçı bir politika olmaktan uzaktır. 2019 yılında yataklı vagona tek kişi için 400 TL olan bilet fiyatları 2022 Aralık'ında 3100 TL seviyelerine çıkmıştır.

Öte yandan, turizm şirketlerine bir önceki yıl 20 bin TL civarında olan vagon fiyatları, 2023/24 kış sezonunda yoğun günlerde tek vagon için 125 bin TL olarak belirlenmiştir. Bu fiyat artışı, Doğu Turistik Ekspresi treninin bilet fiyatlarında büyük bir fark yaratmıştır. Sadece tren biletleri değil, yeme-içme, konaklama, transfer ve rehberlik gibi hizmetlerin dahil olduğu 2-3 günlük Kars gezi programının kişi başı 30 bin TL civarını bulacağı tahmin edilmektedir. Bu fiyatların nerdeyse yurt dışı tur paketlerinin fiyatlarına denk geldiği bilinmektedir. Turizm işletmeleri, acenteleri, rehberler ve tur operatörleri bu fiyat farklılığına tepki göstermektedir. Bu durum Kars ilinin turizm sektörünü canlandırmak yerine hem Kars'ta temel geleri turizm ve hizmet iş alanı olan halkı hem de Kars'a seyahat etmek isten yurttaş ve turistleri kaygılandırmıştır.

TCDD'nin uygulamalarının halkı ve yerel ekonomiyi değil büyük turizm şirketlerini önceliklendirdiği düşünülmekte; bu uygulamalar, bilet fiyatlarının artmasına sebep olmakta ve halkın turistik tren seferlerine erişimini zorlaştırmaktadır. Kamu hizmeti sunan bir kurum olan

TCDD'nin, biletleri doğrudan yurttaşlara sunarak adil ve şeffaf bir yaklaşımı benimsemesi; bilet fiyatlarını sadece masrafları karşılayacak bir minimum seviyede tutması beklenmektedir.

Turistik Doğu Ekspresi gibi eşsiz bir seyahat deneyimi, sadece belirli ayrıcalıklı kesimin hakkı olmamalıdır. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklar bağlamında Türkiye'nin her köşesini keşfetme ve kendi kültürel mirasını tanıma hakkı, her yurttaş için geçerlidir. Bu nedenle, bir kamu kurumu olarak TCDD'nin tüm biletleri doğrudan yurttaşlara kar amacı gütmeyen minimum bedelle sunması elzemdir.

TCDD'nin tüm biletleri doğrudan yurttaşlara ve kar amacı gütmeyen minimum bedelle sunması Kars ilinin ekonomisine de büyük bir katkı sağlayacaktır. Doğu Ekspresi'nin artan popülaritesi, bu seyahat deneyimini yaşamak isteyen birçok insanı cezbetmektedir. TCDD'nin biletleri doğrudan satması ve fiyatları makul seviyelerde tutması, Kars ilinin turizm potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirmesine olanak tanıyacaktır. Bu, Kars ilindeki konaklama işletmeleri, restoranlar, yerel esnaf ve turizm çalışanları için önemli bir ekonomik fırsat yaratacak ve kent ekonomisinin temelini oluşturan turizmi canlandıracaktır.

Bu bağlamda;

1. Doğu Ekspresi gibi önemli bir turistik tren hattının bilet fiyatlarının 2019'dan bu yana 8 katına çıkmasının sebebi nedir?
2. Tren bileti fiyatlarının 4 yılda 8 katına çıkmasının ekonomik, sosyal ve kültürel hakların kullanılmasına etkisi bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz?
3. TCDD'nin turistik tren seferlerinde tur şirketlerine yönelik toplu bilet satış politikası, turizmi ve yerel ekonomileri nasıl etkiliyor? Bu politikayı gözden geçirip daha adil bir yaklaşımı neden düşünmüyorsunuz?
4. Geçen yıl tur şirketlerine 20 bin TL'ye satılan vagon fiyatlarının bu yıl 125 bin TL'ye çıkartılmasının sebebi nedir? Bunun Kars turizmini ve esnafı nasıl etkileceğine dair bir çalışmanız var mıdır?
5. Bir kamu kurumu olarak neden doğrudan halka değil de büyük tur şirketlerine bilet satışı yapıyorsunuz?
6. Kars ilinin turistik potansiyelini tam anlamıyla değerlendirmek ve ekolojiyle uyumlu turizmi teşvik etmek için ne gibi önlemler almayı planlıyorsunuz?
7. Doğu Ekspresi gibi bir seyahat deneyimi, sadece yüksek gelire sahip kişilerin lüksü olmamalıdır. Her vatandaşın Kars'ın kültürel ve doğal güzelliklerini keşfetme hakkına saygı göstermek için ne tür somut adımlar atmayı düşünmüyorsunuz?